

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: Miesięcznie z przesyłką pocztową i odnośnikiem do domu 100 mk. Dla odbiorczych placówek nie więcej niż 70 marek. Cena pojedynczego numeru 6 marek.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—5 po poł. Reklamistów nadosłać należy do redakcji.

Ceny ogłoszeń: Za pierwsze nieparelowy jednokolumnowy na 10 dni 35 mk. na II i III kolumnie 30 marek, na IV kolumnie 25 marek. Drobne ogłoszenia po 3 mk. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie 75 marek.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA, ul. Panny Marii Nr. 55. Telefon Nr. 69. Skrytka pocztowa Nr. 44

Na zasadzie uchwały Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Spółka Akcyjna Browaru w Częstochowie (dawniej K. Szwede)

zakupi większą ilość słana, stomy i owa. Zgłaszać się do browaru w godzinach biurowych

Bądźmy gotowi.

Być może dziś lub jutro spadnie ostateczna decyzja mocarstw sprzymierzonych w sprawie Górnego Śląska, być może jednak, że, nie mogąc osiągnąć zgody co do przeprowadzenia linii granicznej, mocarstwa sprzymierzone jeszcze raz decydują odroczyć.

Jakkolwiekby, dopiero o przebiegu pierwszego dnia obrad Rady Najwyższej wieszamy, że Anglia nie zmieniła ani w jej swego pierwotnego punktu widzenia i obszarze za pozostawienie Niemcom niemal całego obszaru plebscytowego, zaś Polsce tylko pow. Rybnickiego i Pszczyńskiego.

To stanowisko Anglii jest dla nas bardzo złym prognostykiem. Na Włochy liczyć nie możemy; przedstawiciel Włoch na Radzie Najwyższej, podporządkowując się ściśle dyrektywom swego rządu, poprze stanowisko angielskie, ewentualnie odegra rolę meklera angielskiego, gdy skutkiem oporu Francji trzeba będzie poczynić pewne ustępstwa na rzecz Polski i sprawiedliwość.

Na poparcie Japonii bezwzględnie liczyć nie możemy. Głos przedstawiciela Japonii, sprzymierzonej z Anglią, oddany będzie napewno na koncepcję angielską. Równie wątpliwy jest stanowisko delegata Stanów Zjednoczonych, który najprawdopodobniej zachowa się neutralnie, jeżeli nie wystąpi przeciw projektom francuskim.

Tak więc, Francja jest na konferencji w sprawie G. Śląska osamotniona. Chcąc zaryzykować przeforsowanie swego punktu widzenia, musiałaby postawić wszystko na kartę, nie czyniąc się przed wojną z Niemcami i przed groźbą zerwania z Anglią.

Obecny kierownik polityki francuskiej p. Briand, napewno do tej ostateczności nie dopuści, takich argumentów nie użyje. Posostaje więc kompromis, a to już jest polityczna równia pochyła, po której stacując się, p. Briand niewiadomo gdzie się zatrzyma. W tych warunkach takie lub inne rozwiązanie sprawy Górnego Śląska przez mocarstwa sprzymierzone stanie się ciężej szmaragdowym dla zasad sprawiedliwości, zawartych w traktacie wersalskim, będzie wielką, wolejącą o pomstę krzywdę ludu śląskiego i Polski.

Plan przyłączenia do Polski tylko dwóch powiatów—Rybnickiego i Pszczyńskiego wywołał trzęsienie w kole, żywiłoby powstanie ludności polskiej na Górnym Śląsku. Gdy daleki interwencja rządu polskiego i przywrócenie koalicji powstańcy słodki brzoń i zapanował spokój, Lloyd George z szelmy, godnym lepszej sprawy uporem, powraca do tej samej myśli, która w maju r. b. sprowadziła tak katastrofalne skutki.

Rząd angielski jest pewny, że Polska, nawet najbardziej skrzywdzona, nie wystąpi w swej obronie czynnie przeciw decyzji mocarstw sprzymierzonych. I nie myliłby się w swych wyliczeniach sekretarz dyplomacji angielskiej, gdyby

brała w rachubę tylko Polskę. Bo i tak w Polsce nikt dzisiaj wojny nie pożąda, wszyscy pragną pokoju.

Ala jest jeszcze ktoś, prócz Polaków, co w sprawie górnośląskiej ma do powiedzenia wiele, a to jest lud polski na Górnym Śląsku. I tu właśnie tkwi niebezpieczeństwo, którego dyplomacja angielska nie widzi, albo widząc — lekceważy. To się musi zemścić.

Lud polski na G. Śląsku, dręczony bez końca skutkiem szalbierskiej taktyki Lloyd George'ów, kilkakrotnie porwał za broń. Niechże się politycy z nad Tamizy nie lęka, że będzie milczał, gdy go spotka nowa i ostateczna krzywda.

A wtedy musi się też zakończyć dotychczasowa uległość rządów polskich wobec dyktantów i nacisku angielskiego. Pod nieopartym naciskiem wzbudzenia, które opamięta naród polski, rząd musi się chwycić środków ostatecznych, rozumiejąc, że innego wyjścia już niema.

Zbliża się chwila krytyczna, moment najwyższego napięcia woli narodu, czas całkowitej gotowości do odparcia najdalszego smaczku przeciw woli ludów, planowanego przez przedstawicieli walego narodu angielskiego. Musimy być gotowi.

Musimy zrozumieć, każdy polak to musi zrozumieć, że w tej wielkiej grze o Górny Śląk idzie o wielkość i wolność Polaki. Idzie o to, czy skurczeni, słabi, mamy iść ciągle na pasku interesów i przykasań obcych, czy mamy się stać barwnym narządem Niemiec i podnóżkiem Lloyd George'ów, czy też będziemy narodem niezależnym politycznie i gospodarczo, oddanym w zupełności pracy twórczej dla dobra własnego i przyszłych pokoleń. Czy milionowy odłam narodu—górnoszląski lud pracujący—ma w dalszym ciągu cierpieć, wymierać pod batem represji pruskich aż do zupełnego wycięcia polskości na Górnym Śląsku, czy też, połączony na wieki z narodem, wspólnie z nim będzie nowe wolne życie budował.

Chwila reasetygnacji bliżej. Bądźmy gotowi. N. Częstochowa, 10 | 8.

Co pisali Niemcy o Polsce w czasie wojny?

W artykule p. t. „Stooczenie do okoliczności wówczas a teraz” The Times podaje krótką charakterystykę kłamstw niemieckich o Polsce w następujących zdaniach, które warto przytoczyć w prasie polskiej:

Niemcy ustępując współzawodnikom z Polski w listopadzie 1918 r., pozostawili w bluzie górniczej w Częstochowie tajne sprawozdanie i notatki, o Polsce, z ekonomicznego punktu widzenia.

Rząd polski przedkładał obecnie i ogłosił najważniejsze części tych sprawozdań, interesujących z tego względu, że opisuje w nich zawarte sądownie kłamstwo rzeczonemu, służącemu za podstawę

propagandzie niemieckiej w związku z plebiscytem górnośląskim.

„In Polen ist nichts zu holen”, było jednym z najczęściej używanych niemieckich kampanii plebiscytowej, w której Niemcy ze względu wskazywali na secesję w polskich obwodach, też poza granicą, porównując ją z najnowszymi ulępszeniami w uprawie roślin i przemysłu, w okręgach na Górnym Śląsku. Przepisywano to niarzemu postomowi cywilizacji po stronie polskiej i wrodzonej gnuśności i nieudolności polskiej.

Atoli w roku 1915, przemysłowcy niemieccy zmienili zdanie „Polska jest krajem bogato uposażonym przez naturę i posiada pod tym samym gruntem u-

kryte skarby mineralne. Jej węgiel, cynk i miedź są olbrzymiej wartości, a jeżeli te skarby nie są dotychczas należycie wykorzystane, trzeba to przypisać przede wszystkim rządowi rosyjskim w kraju i warunkom, w jakich się dotychczas snaj dowo... Polska posiada nadto dzielny i bardzo zdolny ludność przemysłową... Wszędzie w tym kraju znajdujemy żywoły, potrzebne dla szeroko rozwiniętego przemysłu.

Oto wyrazy uznania od tych samych ludzi, którzy niedawno wzmawiali w swych obywateli, że Polska jest rodzajem Acedany, że rządzonej przez rasę niepraktycznych chulliganów.

Sprawa podziału Górnego Śląska

Istnieją dwa projekty: angielski i francuski

Paryż. Havas. „Temps” stwierdza, że raport rzeczoznawców, który będzie służył za podstawę do dyskusji w sprawie podziału G. Śląska, zawiera trzy zasydy, co do których nastąpi porozumienie przedstawicieli państw sprzymierzonych w komisji, a mianowicie: 1) Traktat Wersalski nakazuje podział terenu plebscytowego pomiędzy Polskę i Niemcy, wobec czego nie można powoływać się na większość głosów, uzyskanych na całym terenie przez jedną ze stron dla przyłączenia jej G. Śląska w całości, 2) Traktat nakazuje, aby przy wykreśleniu granicy na terenie przedewszystkiem uwzględniono wole ludności, wyrażoną w plebiscycie, a następnie, aby kierowano się względami geograficznymi

i ekonomicznymi kraju. 3) Przy wykreśleniu granicy należy brać pod uwagę wyniki głosowania w każdej gminie.

Co do rozwiązania sprawy górnośląskiej wobec tego, że projekt Sforzy nie był brany pod uwagę przez komisję rzeczoznawców, pozostała w sprawie rozwiązania problemu górnośląskiego dwa projekty, a mianowicie francuski i angielsko-włoski.

Zaden z tych dwóch projektów nie uzyskał jednomyślnego poparcia komisji. Oba powołują się na niepodzielność sągłbia przemysłowego, atoli francuski domaga się przydzielenia tego sągłbia Polsce, angielsko-włoski zaś Niemcom.

Istnieje nadzieja porozumienia.

Głosy prasy francuskiej o Górnym Śląsku

Paryż 10 | 8 E. E. Omawiając naradę premierów, prasa francuska stwierdza, że różnica poglądów w sprawie G. Śląska nie jest tak wielką, jakby się to mogło wydawać.

„Intraigant” donosi, że osiągnięto porozumienie. — Briand odbył konferencję z przedstawicielami Włoch, Benoniem.

„Petit Parisien” swawca pogląd rzeczoznawców angielskich, że nie można dokonać podziału okręgu przemysłowego. Ten pogląd stanowi główną różnicę zdań. Francja stoi na stanowisku „podziału G. Śląska w myśl wyniku plebiscytu, t. j. domaga się przyznania Polsce większości obszaru przemysłowego. „Gaulois” zaznacza, że Włochy i Ameryka w sprawie G. Śląska zachowują się neutralnie i zajmują stanowisko kompromisowe.

Telegramy

Sprawa rozbrojenia

Paryż. Havas. Lloyd George oświadczył dziennikarcom amerykańskim, że oświadczenie nie uda się do Waszyngtonu 11 listopada, dla reprezentowania Anglii na konferencji rozbrojenia.

Z komiisji rzeczoznawców. Wiedeń. Z dobrze poinformowanych źródełskich kół politycznych słychać, że komisja rzeczoznawców porozumiała się tylko co do t. zw. „krótkiej linii granicznej”, wedle której miasto Raciborsk miało być pierwszą niemiecką granicą stacją kolejową, a Oleśno i Lubliniec przyspadyby Polsce. Jednakże i ta kwestia będzie jeszcze dyskutowana na Radzie najwyższej.

Niepokój prasy angielskiej. Londyn. Havas.—Prasa podkręcała niezwykłe znaczenie obecnej konferencji Rady Najwyższej i wskazuje na trudność pogodzenia różnorodnych zapatrywań na sprawę górnośląską. Niektóre dzienniki u-

ważają, że sojusznicy francusko-angielski będą wystawiony na ciężką próbę i ocenianą wskutek tego sytuację, jako bardzo poważną.

Stanowisko Francji.

Paryż. Na konferencji Rady Najw. stanowisku angielskiemu przeciwstawił opinię francuski dyrektor Departamentu Politycznego francuskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, La Roche, udawadniając, że propozycja angielska sprzeciwia się Traktatowi Wersalskiemu, nakażującemu rozstrzygnąć sprawę przynależności Górnego Śląska tylko na podstawie wyniku głosowań gmin poszczególnych. La Roche twierdzi, że t. zw. trójki przemysłowy jest pomysłem wyłącznie angielskim.

Do tego trójki należą także okręgi pszczyński i rybnicki. Sprawozdawca francuski stwierdził, że Francja obszarze przydotychczasowym swoim stanowisku, ponieważ uważa, iż obszar przemysłowy, przy uwzględnieniu głosów ludności okręgów pszczyńskiego i rybnickiego, wykazał bezwzględnie większość polską.

Teatr
PARYSKI
 ul. Panny Marji № 19.
PROGRAM:
 od Poniedziałku dnia 8-go i dni następných.

Wiele hałasu zrobił w roku 1722 mistyk, doktor Caligari, który wraz z sonnambulkim Cezarym objeżdżał jarmarki Włoch północnych, a wszędzie gdzie tylko się ukazał Caligari, popełniane były morderstwa. Sledztwo przeprowadzone w tej sprawie wykazało, że sprawcą był sonnambulk, którego Dr. Caligari całkowicie podporządkował swojej woli.

Na tem tie osnuty jest dramat w 6-ciu częściach p. t.

GABINET DOKTORA CALIGARI

Anons! W następną zmianę programu demonstrowany będzie niemy obraz **Harry Peel** w dramacie w 6-ciu częściach p. t. **Przygody ściganego.** Dech zamiera w pierśiach na widok karkołomnych scen wykonywanych z narażeniem i lekkoważeniem życia przez tego niezrównanego artystę.

Teatr „ODEON” Program od Poniedziałku dnia 8-go do piątku dnia 12-go Sierpnia 1921 r.

Wielki 2-u godzinny program! Ostatni seans o godzinie 9-ej i pół wieczorem.
 Ulubieńcy Publiczności

Król ekranu **MOZZUCHIN** jego uroczą partnerka **LISIENKO** oraz słynny artysta **GAJDAROW**
 w swych najnowszych kreacjach, w znakomitym obrazie

„NIEMY STRAŻNIK”

Współczesny dramat nastrojowy w 6-ciu aktach, osnuty na tie średniowiecznej legendy.
 Obraz wytwórni Jermoljewa w Paryżu.

„ Nad „ Złot Sokolstwa Polskiego w Warszawie. UWAGA! Z powodu nowego, znacznego podrożenia obrazów tegorocznej produkcji, ceny miejsc do krzeseł zmuszeni byliśmy podwyższyć o 5 mk. Łoże bez zmiany.

Dr. STEFAN PURSKI
 Kilińskiego № 4.
 choroby skórne i weneryczne.
 Przyjmuje do 10-ej rano i od 8 — 7 po poł. w niedzielę i święta od 9—11 rano.

Dr. Wł. KAHL
 choroby kobiece akuszerja wewnętrzna.
 Przyjmuje od godziny 1—4-ej po poł. ulica Dąbrowskiego Nr. 5 (Szkoła) II piętro.

Dr. med. E. Petrykat
 choroby skórne i weneryczne
 przyjmuje od godz. 5-tej do 8-mej w sobotę od 8 do 8-ej po poł. ul. Gen. Dąbrowskiego 6, I-sze piętro.

Dr. STEFAN KON
 Spec. akuszerja i choroby kobiece powrócił.
 ulica Kościuski Nr. 16.
 Przyjmuje od 4—6 po południu.

Lekarz.-Dentysta
MICHAŁ GREJNIEC
 ulica Panny Marji № 10.
 Telef. Nr. 250.
 Przyjmuje codziennie od 9-1 i od 2-7 wiecz.

Akuszerka B. KEMPNER
 Z długoletnią praktyką kliniczną.
 II-ga ALEJA Nr. 40.
 Przyjmuje porady i zamówienia.

Zgubiono
 portfel (zawier. paszport i kartę urlopową) na imię Dawida Sielcera oraz fotografie i pieniądze. Uprasz się o zwrot do Gońca za nagrodę 200 mk. prócz tego znalazca może zatrzymać sobie pieniądze znajdujące się w portfelu.

Pokój
 elegancko umeblowany z oddzielnym wejściem wysijmą za wysołą opłatą. Oferty w Gońcu pod S.

Poszukuję
 pokojowiczki wesołego z osobnym wejściem. Zgłoszenia adresować do Biura odbudowy Jasnogórska 25a

Do sprzedania
 domek z ogrodem ul. św. Jana nr. 47

2 koldry
 atłasowe mogą być do wyprawy okazynie do sprzedania ul. Jasnogórska 25a

Do fabryki
 szczerok potrzebny chłopców, 12 dziewczyn. Wzly Iwse 57

Własocielka
 pracowni obiorowidzie cjęcych p.f. „Jadwiga” ul. Waly 20 odbudowa I poleca się radal u-wadze Sz. Kijenteli

Zgubiono
 kartę zwolnienia wyd. przez PKU w Częst. oraz metrykę na imię Kokota Jana

Sprzedam
 sklep spożywczy Ost. Grosz ul. Górna nr. 9

Młody
 człowiek z wyższym wykształceniem (z dyplomem uniwersyteckim) udziela korepetycji z matematyki, niemieckiego, francuskiego, łaciny ul. św. Barbary Nr. 22 m. 34 Basenka

Redaktor i Wydawca **F. D. WILKOSZEWSKI.**

HANDEL WIN I towarów kolonialnych
M. SZYBOWSKI
 I-sza ALEJA № 14.
 Poleca Wina francuskie białe i czerwone.

OGŁOSZENIE.
 Ministerjum Rolnictwa i D. P. rozporządzeniem swoim za Nr. 1410 wydanym poleca zwrócić uwagę rolników, że wydawane w wojsku konie mimo przedsiębiorczych zabiegów diagnostycznych ze względu na znaczne rozszerzenie się moczniczy u koni wojskowych mogą przedstawiać niebezpieczeństwo przeniesienia i zawleczenia tej choroby.
 Wobec powyższego otrzymane z demobilu konie wojskowe należy dłuższy czas, przynajmniej przez 3 miesiące trzymać w oddobleniu od koni miejscowych i pilnie obserwować, a o każdym z nich objawie chorobowym, wzbudzającym podejrzenie nosacizny bezwzględnie donosić Urzędowi gminnemu ten ostatni Starostwu, które powinno zarządzić stosowne środki zapobiegawcze. I
 Częstochowa, dnia 1 sierpnia 1921 r.
 MAGISTRAT m. CZĘSTOCHOWY.

ODCISKI I BRODAWKI
 RADYKALNIE USUWA
 tylko „CHODAKOL”
 przew. farmacji HENR. CHODAKOWSKIEGO
 w WARSZAWIE.
 ŻAŁAĆ WSZĘDZIE

DOM ROLNICZO-HANDLOWY
BORON I ZABŁOCKI
 w CZĘSTOCHOWIE.
 Biuro: II-ga Aleja Nr. 23 tel. 215
 Składy: Nowy Rynek № 1, ul. Krakowska № 13.
 Dostarcza zboże: żyto, pszenicę, jęczmień, owies, rzepak; ziemniaki; siano i słomę; mąkę; sól warzona; mielona i truchowa; kajpit, sól i poraż burkowiec po cenach urzędowych.
 Dostawa w ładunkach wagonowych i na worki z własnych składów.

SWIERZBĘ
 usuwa w ciągu 3-ch dni miazgę „MAŚĆ P-ra HEBDY” uznana przez powagi lekarskie.
 Łatwo się wciera, ma przyjemny zapach, nie plami białizny i ciała, z łatwością się zmywa wodą. Żądać w aptekach i sklepach aptecznych tylko „Maść P-ra Hebdy” ze swierzbem na etykietce. Słoiki na 1—3—12 osób. Tow. E. Hebda i S-ka, Warszawa, Elektoralna 18 tel. 1-37. Dla koni od świerzby i parcha „Ekwol - Hebda”. Skład na Częstochowę M. NEUFELD Skład Apteczny.

DLA RODAKÓW
 z Ameryki, Westfalji i Nadrenji.
 POSZUKUJEMY domów, placów, majątków, folwarków, młynów, gospodarstw rolnych, sklepów, cukierni, restauracji i t. p. interesów handl. i przemysł. Również jako spółników do interesów.
 Biuro „RENOMA” Kościuski II, róg Alei A. Otrąbek i J. Tucholski.

Nikt z kupujących
 nie powinien srobie satopów swoim nie sądzicie do firmy J. Rapińskiego. Kościuski 19-a w podwórzu gdzie najtańiej i najlepiej każdy kupić może wszelkie płótna Włocławskie i inne welny, bustony, batysty i o-taminy w dużym wyborze chudeki, kapy i firanki oraz wszelkie inne to-wary.

Buchalter
 poszukuje pracy dzi się za wyjątko Zgłoszenia do ad-m Gońca Buchaltera

Pracownia
 obwiera A. Sosno-skiego przy imi-wielkie obstal-towe obwiera naj-szych fasonow re-solida, ceny niż Włocłaska nr. 10

Skredziona
 książkę wojskow-awstowania przez PKU w Częstochowie i gitymację Politche Warszawa; za im Leona Mikulskiego

Zgubiono
 tymczasowe zaświ-żenie demobiliz- starszego szar. jyr przez 26 pp. w B-domku na imię B-szy Jana rek 1897

Płno
 ze szpami różn-eseje domowe i zia-akle od 250 tys. do 2 milionów do sp-dania Warszawa i Zykowski pośred-

Taniej niż wszędzie
 Ważne dla warszawitów
 w Częstochowie ul. II Aleja Nr. 25 róg Kościuski ul. do nabycia także płótna, płóciana, madrasowy, kre-tony, welny i p-velny za suknie i ko-lijamy, kerty su-maszki, szwal i-lano. Ogromny wy-bór 10 i 11 15 20-wości

Częstochowski
 II Aleja 25 róg ul. Kościuski

U w a g i! Przesy-awróć uwagę ul-awry

„FLORA”
 Zawiadania Sz. Klientów, że z powodu wyjazd-dankleja! równieź pracow-nia będą zam-knięte na prze-ciąg 3 tygodni. Pozostaje z po-ważaniem FLORA

W drodze
 z Częstochowy do K-kowa strażakowy stał portfel zawier-świadczenie handlow II rządu rok 1920 wydać najrozsz-tętej Urząd Starobwo-ine firmy Sumacki Faust i z-ka. Ogr-świeceniom najszem-olewania się powy-szy dokument

Kierownik literacki **JAN BARYLSKI**

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”.